

приучилъ да намираме въ неговата метода нѣщо подобно на тази стратегическа мѣрка; и второ, че до тогава той е вършилъ и е постигалъ всичко онова, което е искалъ, и че неговитѣ двѣ подпори: Махмудъ и Саидъ, никога не биха сѣ отказали да изслушатъ своето прѣскжпо протеже! И въ този ли, прочее, моментъ, когато отъ неговата прѣданность къмъ императорския прѣстолъ и отъ неговитѣ военни способности (?) се е искало най-много, — той е счелъ себе си въ право да дѣйствава противъ своята воля и дългъ?

Не! Въ тази глава никога не е имало нѣщо смислено. Не! Всичко което е той вършилъ, — вършилъ го е интуитивно, съ хитрость и лукавостъ. Неговия умъ може би и да е участвувалъ до извѣстна степенъ въ неговитѣ комбинации, но неговото сърдце, неговото знание — никога, защото той не ги е ималъ! Пъкъ най-сетнѣ, незнаейки нито френски, нито нѣмски езици, по какви ли книги той би изучилъ военното искусство? Нашия занаятъ не може да се знае съ изучаването на поета Сали, макаръ че отъ него — както казва легендата — да е происхождалъ и Карно.

Не! Този човѣкъ не е воененъ; той е само единъ «кятибинъ» и нищо повече.

Нищо не го е трогвало, а и самъ съ нищо не е могаль да трогне чувствата на войника. Той не е умѣялъ да говори съ него нито въ името на корана, нито въ името на падишаха! А каква удобна минута се е прѣдставила за това въ Пловдивъ; тукъ именно е билъ момента, когато е трѣбвало да се прибѣгне къмъ тѣзи двѣ могъщи срѣдства!

Но, не! Той е прѣдпочиталь да се затваря въ палатката си или да се крие задъ дърветата той се е срамувалъ да се покаже; пъкъ отъ друга